

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Förändring i regelverk för tillhandahållande av peruker, postischer, tupéer, ögonfransar och ögonbryn

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att nytt regelverk kring hårsättning enligt bilaga 2 ska gälla från och med 1 januari 2025.

Sammanfattning

Region Gotland har tillämpat en modell där patienter som på grund av sjukdom/skada eller sjukvårdande behandling har ett totalt och varaktigt eller tillfälligt håravfall, efter förskrivning kunnat få fyra syntetiska peruker eller en peruk av äkta hår per år. Även postischer och tupéer har kunnat förskrivas. Nedan kommer dessa tre produkter gå under benämning peruk.

Region Gotland har även bekostat lösögonbryn och lösögonfransar till dessa patienter, maximalt 10 per kalenderår.

Kostnaden för dessa produkter har ökat kraftigt under senare år där kostnaden för vissa enskilda patienter har uppgått till 80 000 kronor per kalenderår. Dock har patienter med högre kostnader rimligen fått ut 2 års omgångar som bokförts under samma år.

Av landets 21 regioner är det enbart 4 regioner som har en modell där patienter får ett visst antal peruker per år. Övriga 17 regioner tillämpar en modell som bygger på att patienten förskrivs en rekvisition som får användas för inköp av peruker med mera. Bidragens storlek varierar från 2000 – 8000 kronor per år, vanligen inkl. moms, redovisade i bilaga 1.

Genom att ta bort nuvarande modell och istället tillämpa en modell där patienten istället får en rekvisition utställd från behandlande enhet, som dessutom kan användas för inköp av peruker där patienten vill, skulle hälso- och sjukvårdsförvaltningen minska kostnaderna med uppskattningsvis cirka 600 000 kronor per år. Maximalt bidrag för patienter på Gotland föreslås uppgå till 7000 kronor exklusive moms per 12 månaders period.

Av de 103 personerna som fick peruker under 2022 skulle knappt hälften av dessa kunnat finansiera dessa med ett bidrag om 7 000 kronor. 60 personer erhöll peruker till en kostnad mindre än 10 000 kronor. Övriga 43 personer skulle behövt välja annat alternativ eller färre antal peruker.

Med ett bidrag erhåller patienten en rekvisition på maxbelopp från behandlande enhet då behov av hårsättning bedöms föreligga. Patient har sedan valmöjlighet att själv välja frisör/leverantör av tjänst. Det har enligt verksamheten tidigare även funnits önskemål från patienter att kunna nyttja andra frisörer på andra orter än upphandlad frisör i Visby för utprovning och anskaffning av peruk.

Administrativt hanteras detta fortsatt via regionens hjälpmedelscentral och beställningar/förskrivningar till patient sker i ordinarie beställningssystem websesam.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att merparten av patienterna med behov av peruker kommer få dessa behov täckta genom bidraget ett bidrag om 7 000 kronor per år.

Förslaget om att ge ett bidrag om 7 000 kronor per år till vuxna och barn bedöms ligga på en rimlig nivå i relation till övriga regioner. Enbart 2 regioner ger högre bidrag till vuxna och barn på 8 000 kronor vilket är inklusive moms vilket i praktiken därmed är ett lägre bidrag. Utöver detta finns även ytterligare 2 regioner som ger högre bidrag till barn.

Genom att tillämpa rekvisitioner skapas även möjlighet för patienter att kunna välja andra frisörer och leverantörer av dessa tjänster än den nu upphandlade frisören vilket efterfrågats från patienter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2024-03-08
Bilaga 1, Övriga regioners ersättningsmodeller
Bilaga 2, Regelverk, nuvarande och förslag på nytt

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Skickas till

Hjälpmedelcentralen, Tekniska förvaltningen
Lina Khan, frisör